

Letno poročilo o strateškem komuniciranju LIFE integriranega projekta za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji za pilotna območja za leto 2023

Yearly report on strategic communication of LIFE integrated project for enhanced management of Natura 2000 in Slovenia for pilot areas in 2023

Akcija E.4 - vsebinsko poročilo o komuniciranju

LIFE-IP NATURA.SI
LIFE17 IPE/SI/000011

Avtorici: Špela Polak Bizjak in Nuša Stanić, Zavod Štirna

Gradišče pri Vipavi, 7. februar 2024

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

ŠTIRNA
••• Trajnostne rešitve

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 (LIFE17 IPE/SI/000011) v Sloveniji sofinancirajo Evropska unija v okviru programa LIFE, Ministrstvo za naravne vire in prostor ter partnerji. Za to vsebino so odgovorni samo avtorji. Ta vsebina ne odraža nujno mnenja Evropske unije. Zato za vsebino in iz nje izhajajočo morebitno uporabo informacij Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje ter Evropska komisija ne prevzemata odgovornosti.

Kazalo

English summary	3
Uvod	5
Pregled izpolnjevanja ključnih ciljev, ki so vezana na pilotna območja.....	6
Pregled opravljenega dela po akcijah	9
A.1 Priprava načrtov za konkretne akcije varstva narave.....	9
E. 2 Krepitev komunikacijskih veščin	10
E. 4 Komuniciranje v pilotnih območjih	10

English summary

Description of the purpose

An annual communication report for the pilot areas communication activities brings together the list of activities and results derived from communication activities in pilot areas. Beside the overview of the achieved results in the pilot areas regarding communication it brings as well a foundation for the communication plan for the next year. Report covers also the deliverables local media releases, schools science days, exhibition month in libraries.

Outcomes and results

Concrete conservation actions and preparation activities led by other partners were supported with the communication team from Zavod Štirna (media, local communities, owners, ...). The communication activities in 2023 were focused on three areas:

- bringing content from pilot areas and local level to the national level (Slovenian Natura 2000 Award, Pulsatilla Grandis, best practice four lined snake),
- supporting the organisational processes of public calls on grasslands in two pilot areas,
- consultation on specific subjects, activities and stakeholders according to their needs and needs of partners.

In all three pilot areas we have implemented from 2019: facilitation and consultation activities; communication, media relations and digital communication; graphic design and promotional material; photo exhibition Natura 2000 and Wild Slovenia Film – Nature unites (Natura 2000 month in libraries).

The cooperation with partners was highly successful, since they are involving Zavod Štirna in advance – already in the planning phase. All together we have had 20 cases in which partners were involving Zavod Štirna in planning phase in pilot areas and 11 cases in which partners aligned in advance when planning communication with landowners.

All planned milestones, results and deliverables were implemented according to the documentation. Several were exceeded and will be implemented in broader scope as planned. But is of high importance that

concrete conservation actions have communication support due to the demanding topics and stakeholders needs.

Conclusions

Much bigger input from the communication team was needed in the phases of planning for the pilot area measures than it was planned as we highlighted in previous report. But the input in cooperation among partners and experts has resulted in united cooperation in the field, which is of an extreme importance. Concrete conservation actions in pilot areas should be in the focus also in next years of the project. The involvement of the communication team depends on decision and information from the partner, which leads the conservation actions.

Uvod

Strateško komuniciranje LIFE integriranega projekta za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji (LIFE-IP NATURA.SI) vključuje merjenje učinkovitosti v naslednjih akcijah:

- spremljanje učinkov (akcija D.5)
- strateško komuniciranje Nature 2000 (akcije E.1, E.2, E.3, E.4 in E.5)

Vsa poročila povezuje Letno poročilo o strateškem komuniciranju LIFE integriranega projekta za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji za leto 2023 (z vključenimi rezultati iz 2019, 2020, 2021, 2022 in 2023; Akcija E.1 - vsebinsko poročilo o komuniciranju). To vključuje kvantitativne in kvalitativne spremenljivke merjenja učinkovitosti in doseženih rezultatih. V tem poročilu so vključene vsebine, podatki in rezultati za pilotna območja v akciji E.4.

V Zavodu Štirna smo s komunikacijskimi aktivnostmi v pilotnih območjih že predčasno začeli v prvi fazi zaradi potreb na terenu, v prvi fazi pa smo v sodelovanju s partnerji aktivnosti še okrepili.

V poročilu so za imena partnerjev uporabljene kratice, kot so v uporabi v dokumentaciji in komunikacijski strategiji. Z zeleno so obarvane izpolnjene naloge - te so opredeljene v komunikacijskih akcijah, za katere je odgovoren Zavod Štirna.

Pregled izpolnjevanja ključnih ciljev, ki so vezana na pilotna območja

Ključni cilj: izboljšanje komunikacijskih aktivnosti, dvig informiranosti in razumevanja, strateško komuniciranje rezultatov projekta

Dodatni cilji v komunikacijski strategiji, ki so vezani na delo Zavoda Štirna (izboljšano sodelovanje med organizacijami in izboljšan pretok informacij je vezan na vodilnega partnerja MNVP).

<p>Vsaj 25 % prebivalcev v Natura 2000 območjih bomo dosegli s komunikacijskimi aktivnostmi</p>	<p>Skupno: 1.413.823</p> <p>2020: 118.094 (doseg medijskih objav v lokalnih in regionalnih medijih)</p> <p>2021: 323.221</p> <p>2022: 614.578</p> <p>2023: 357.930</p>	<p>Izpolnjeno in v teku</p> <p>Podcilj vezan na komunikacijo v občinah, ki imajo največje deleže Nature 2000 in pilotna območja – 25 % je 29.500</p> <p>2020 - dosegi so bistveno višji zaradi vseh komunikacijskih aktivnosti. Za potrebe spremljanja rezultatov je ocena izdelana le za tiste objave, za katere je dosege dokaj natančno mogoče preveriti.</p> <p>2021 – lokalni in regionalni izmed 10 medijev z največjim številom objav vključenih z 1 objavo.</p> <p>2022 - lokalni in regionalni mediji - 12 medijev z največjim številom objav vključenih z 1 objavo. Dodani mediji zaradi slovenske nagrade Natura 2000.</p> <p>2023 - 10 medijev z največjim številom objav vključenih z 1 objavo.</p>
--	--	--

KLJUČNI PODCILJ ZA CELOTEN PROJEKT	DOSEŽENO	OPOMBA
Partnerji samoiniciativno vključujejo strokovnjake za	20 primerov	1 Progasti gož 2 Varstvo netopirjev

<p>komuniciranje pred začetkom komunikacijskih aktivnosti (vsaj 10 zabeleženih primerov)</p>		<p>3 Travišča Štajerske 4 Vode Štajerske 5 Rak travec 6 Monitoring divjega petelina 7 Invazivne tujerodne vrste ob vodotokih 8 Invazivne tujerodne vrste – rastline 9 Močvirski meček 10 Velikonočnica 11 Volčeke 12 PUN 13 Travišča Slovenske Istre 14 Ukrep VTR_KOS 15 Naravovarstveni nadzor 16 Znamčenje Natura 2000 17 Travišča Slovenske Istre - objava razpisa 18 Travišča Štajerske - priprava novic, priprava zloženke 19 Travišča Štajerske - priprava dodatnega razpisa ZRSVN 20 KSA & Grintovci - po neurjih</p>
<p>Partnerji se usklajujejo preden komunicirajo z lastniki (vsaj 10 zabeleženih primerov)</p>	<p>11 primerov</p>	<p>1 Travišča Štajerske 2 Vode Štajerske 3 Volčeke 4 Velikonočnica 5 Invazivne tujerodne vrste ob vodotokih 6 Močvirski meček</p>

7 Travišča Slovenske Istre

8 Ukrep VTR_KOS

9 Varstvo netopirjev -
obnova cerkva

10 Sodelovanje z občinami
kot lastnicami zemljišč -
ZRSVN

11 KSA & Grintovci

Pregled opravljenega dela po akcijah

A.1 Priprava načrtov za konkretne akcije varstva narave

V letu 2022 smo v Zavodu Štirna moderirali in facilitirali naslednje delavnice:

- Delavnica za pilotno območje Štajerske (januar 2022)
- Delavnica za pilotno območje Slovenske Istre (maj 2022, sestanki za pripravo ukrepov - maj, september, december 2022)
- Sestanki za močvirski meček (maj 2022)

V preteklih letih smo moderirali in facilitirali naslednje delavnice za pilotna območja:

V letu 2021 smo v Zavodu Štirna moderirali in facilitirali naslednje delavnice:

- 2021 - Delavnica za pilotno območje Štajerske (12. februar 2021, 9. marec 2021, - sestanek 21. junij 2021)
- 2021 - Delavnica za pilotno območje Istre (19. maj 2021)
- 2021 - Delavnica za urejanje voda (10. junij 2021)
- 2021 - Sestanek za močvirski meček (2. junij 2021)
- 2020 – Delavnica za rastline za vsa pilotna območja (februar 2020)
- 2020 – Dve delavnici za travišča Štajerske
- 2020 – Delavnica za urejanja voda Štajerske

Vključeni vsi partnerji.

E. 2 Krepitev komunikacijskih veščin

Aktivnosti in rezultati celotne akcije so predstavljeni v poročilu o strateškem komuniciranju v projektu. Tu izpostavljamo del, ki je povezan z izbiro lokacij za izobraževanja.

Izvedli smo skupno 25 delavnic. Med njimi 5 delavnic učinkovitega komuniciranja – osnovni trening; 5 delavnic učinkovitega komuniciranja – nadaljevalni trening; 10 delavnic moderiranja; 5 delavnic digitalnega komuniciranja. V vsakem sklopu je bila po ena delavnica izvedena v bližini pilotnega območja (Kamniško Savinjske Alpe in Grintavci, Štajerska, Istra). S tem smo omogočili, da so se delavnic udeležili tudi predstavniki regijskih organizacij, ki bodo skrbeli za izvajanje komunikacijskih aktivnosti v pilotnih območjih.

E. 4 Komuniciranje v pilotnih območjih

Pričakovani rezultati

Pričakovani rezultati za celoten projekt	Izpolnjeno v 2019, 2020, 2021, 2022 in 2023	Opomba
10.000 dosega z informacijo o Naturi 2000 v območjih	<p>Skupno: 1.413.823</p> <p>2020: 118.094 (doseg medijskih objav v lokalnih in regionalnih medijih)</p> <p>2021: 323.221</p> <p>2022: 614.578</p> <p>2023: 357.930</p>	<p>izvedeno in v izvajanju</p> <p><i>Opomba: dosegi so bistveno višji zaradi vseh komunikacijskih aktivnosti. Za potrebe spremljanja rezultatov je ocena izdelana le za tiste objave, za katere je dosege dokaj natančno mogoče preveriti.</i></p>
Vzpostavljeno komuniciranje z občinami, knjižnicami in šolami skladno z načrtom	Izvedeno komuniciranje z navedenimi deležniki v vseh pilotnih območjih	izvedeno
Podpora strokovnjakom, ko bo to potrebno	Istra, Štajerska, Kamniško Savinjske Alpe in Grintavci	izvedeno in v izvajanju

('deliverable')

Aktivnost	Izpolnjeno v 2019, 2020, 2021, 2022 in 2023	Rok
10 lokalnih sporočil za medije	V izvajanju (13 sporočil) 2 sporočili v 2020 4 sporočila v 2021 6 sporočil v 2022 1 sporočilo v 2023	Izvedeno in v izvajanju
10 naravovarstvenih dni v šolah	6 izvedenih 4 izvedeni v 2021: ZGS - 19. 3. 2021 - Blate, Rečica ob Savinji - 30 udeležencev ZGS - 27. 5. 2021 Želodkova pot, Velenje - 35 udeležencev ZGS - 26. 8. 2021 - Jama pekel - Šempeter - 20 udeležencev ZGS - 10. 7. 2021 - šolski sejem Rečica ob Savinji - 15 udeležencev 1 izveden v 2022 GIS - 26. 5. 2022 - naravoslovni dnevi ob Dnevu odprtih vrat GIS - 300 udeležencev 1 izveden v 2023 GIS - 23. 5. 2022 - naravoslovni dnevi ob Dnevu odprtih vrat GIS - 373 udeležencev	izvedeno in v izvajanju
4 razstave mesec literature slovenske narave	4 v 2021 5 v 2022	Izvedeno
5 poročil o komuniciranju v pilotnih območjih	4 poročila: 2020, 2021, 2022, 2023	izvedeno in v izvajanju

('milestones')

Aktivnost	Izpolnjeno v 2019, 2020, 2021 in 2022	Rok
-----------	---------------------------------------	-----

4 vzpostavljena sodelovanja z lokalnimi mediji v pilotnih območjih (1 na leto)	Izvedeno Vzpostavljeno in v izvajanju 2 sodelovanj v 2020 4 sodelovanja v 2021 10 sodelovanj v 2022	Izvedeno in v izvajanju december 2024
Vzpostavljeno sodelovanje s šolami, občinami in knjižnicami v pilotnih območjih	Vzpostavljeno in v izvajanju 1 občina v 2020 4 knjižnice v 2021 2 občini v 2021 4 šole v 2021 3 knjižnice v 2022 1 šola v 2022 1 občina v 2023	december 2021, 2022, 2023, 2024

V prvi fazi projekta smo partnerje predčasno podprli s komunikacijskimi aktivnostmi v pilotnih območjih, kjer je bilo to potrebno glede na dinamiko aktivnosti partnerjev. Z aktivnostmi smo nadaljevali tudi v drugi fazi projekta in v letu 2023. V vseh treh pilotnih območjih smo v Zavodu Štirna načrtovali in izvajali aktivnosti na naslednjih področjih: svetovanje, moderiranje in facilitiranje; komuniciranje, odnosi z mediji in digitalno komuniciranje; grafično oblikovanje in promocijski material; razstava Natura 2000 in Divja Slovenija: narava povezuje (mesec Nature 2000 v knjižnicah). Aktivnosti so potekale v sodelovanju z vsemi partnerji projekta.

V letu 2023 so se nacionalne komunikacijske aktivnosti (vključno z gverila komunikacijskimi akcijami) prepletale tudi s pilotnimi območji, in sicer so bile to naslednje akcije:

- slovenska nagrada Natura 2000;
- gverila komunikacijska akcija Ples divjega petelina;
- gverila komunikacijska akcija 70 let proučevanja in obiskovanja velikonočnice na Boču.

Facilitiranje in moderiranje

V Zavodu Štirna smo facilitirali in moderirali delavnice za naslednje vsebine:

- Pilotno območje Štajerske:
 - o 2022 - Upravljanje s travišči (javni poziv): usklajevalni sestanki, sodelovanje pri usklajevanju partnerjev, priprava anket za kmete;
 - o 2022 - Velikonočnica: sodelovanje pri usklajevanju sodelovanja s Planinskim društvom Poljčane;
 - o 2022 - Vode Štajerske - svetovanje za načrtovanje procesa odkupa zemljišč;
 - o 2021 - Upravljanje z velikonočnico (Boč in druga območja Nature 2000)
 - o 2020 in 2021 - Upravljanje s travišči
 - o 2020 in 2021 - Upravljanje z vodami
 - o 2020 – Delavnica za Volčke
- Pilotno območje Istra – načrtovanje za celotno območje
 - o 2022 - priprava ukrepov za javni poziv - usklajevalni sestanki, delavnica
 - o 2022 - sestanek z Mestno občino Koper za sodelovanje pri ukrepih
 - o 2021 - priprava ukrepov za javni poziv - usklajevalni sestanki
- Pilotno območje Kamniško-Savinjske Alpe in Grintovci
 - o 2022 - Močvirski meček: usklajevalni sestanki s partnerji, z lastnikom zemljišč, najemnikom in Planinskim društvom Kamnik
 - o 2021 - Močvirski meček: usklajevalni sestanki s partnerji, lastnikom zemljišč in najemnikom

Komuniciranje, odnosi z mediji in digitalno komuniciranje

V Zavodu Štirna smo v prvi in drugi fazi v sodelovanju s partnerji izvajali naslednje aktivnosti:

- Pilotno območje Štajerske
 - o 2023 - sodelovanje z Občino Poljčane in RRA Podravje (Maribor) pri komuniciranju velikonočnice
 - o 2023 - travišča Štajerske - dodatni razpis ZRSVN - svetovanje pri pripravi razpisa in novice
 - o 2023 - javni poziv Kmetje ohranjamo travnike Štajerske: priprava vsebine za zloženko in usklajevanje med partnerji
 - o 2022 - javni poziv Kmetje ohranjamo travnike Štajerske: priprava novic in objav za lastne medije in za KAN, video reportaža Predaja mehanizacije kmetom
 - o 2022 - velikonočnica: organizacijske in komunikacijske aktivnosti za podpis dogovora o upravljanju nahajališča velikonočnice na Boču; komunikacijski načrt za velikonočnico in izvajanje komunikacijskega načrta (odnosi z mediji, digitalno komuniciranje); produkcija kratkega filma o velikonočnici na Boču; spletno predavanje; digitalno komuniciranje v lastnih medijih o velikonočnici;
 - o 2022 - odnosi z mediji: sodelovanje z NET TV za reportažo
 - o 2022 - vode Štajerske - dopolnitev komunikacijskega načrta skladno z novimi podatki;
 - o 2022 - video reportaža izlov raka trnavca
 - o 2020 in 2021 - Invazivna vrsta rak trnavec (temeljno interpretativno gradivo, video, komunikacija na družbenih omrežjih, mediji)
 - o 2021 - Kmetovanje in Natura 2000 (priprava in usklajevanje vsebin za novice KAN, komuniciranje z mediji, komunikacija na družbenih omrežjih)
 - o 2021 - Invazivne tujerodne rastlinske vrste (moderiranje dogodka, video, komunikacija na družbenih omrežjih, komuniciranje z mediji)

- 2021 - Osnovno interpretativno gradivo za celotno pilotno območje Štajerske z načrtovanimi komunikacijskimi aktivnostmi (usklajevanje med vsemi partnerji)
- 2021 - Naravoslovni dnevi za šole
- Pilotno območje Istra
 - 2023 - sodelovanje z NIB pri pripravi primera dobre prakse z vključevanjem ljubiteljske znanosti pri iskanju progastega goža za Centralno tehniško knjižnico Univerze v Ljubljani
 - 2023 - travišča Istre: pregled akcijskega načrta, sestanek in svetovanje pri komuniciranju poziva
 - 2022 - pripravljalne aktivnosti za komuniciranje javnega poziva za travnike na pilotnem območju
 - 2020 - Ljubiteljska znanost: progasti gož – komunikacijski načrt in izvajanje za vabilo prebivalcem, da pomagajo pri zbiranju podatkov o videnjih progastega goža).
- Pilotno območje Kamniško-Savinjske Alpe in Grintovci
 - 2023 - obnova tematskega poligona Ples divjega petelina po naravni nesreči
 - 2023 - sodelovanje na sestankih, svetovanje partnerjev po naravni nesreči
 - 2022 - Ples divjega petelina: komuniciranje rezultatov monitoringa divjega petelina; sodelovanje z Občino Nazarje in Muzejem lesarstva in gozdarstva Vrbovec Nazarje za postavitev tematskega poligona Ples divjega petelina; dogodek otvoritev poligona
 - 2022 - Močvirski meček: digitalno komuniciranje 2. sezone kontroliranega rastišča močvirskega mečka in postavitve informativnih tabel za obiskovalce;
 - 2022 - Naravoslovni dnevi za šole - GIS
 - 2020 - Monitoring divjega petelina (video, novica, komuniciranje na družbenih omrežjih).

Grafično oblikovanje in promocijski material

- Za partnerje v vseh pilotnih območjih smo pripravili promocijski material, ki ga lahko uporabljajo za šole in kmete
- Pilotno območje Štajerske:
 - 2023 - travišča Štajerske - predlogi promocijskih materilov za naravovarstvene dneve
 - 2022 - vode Štajerske - priprava zloženke in produkcija promocijskega materiala za lastnike zemljišč
 - 2022 - Nalepke za kmetijsko mehanizacijo v javnem pozivu Kmetje ohranjamo travišča Štajerske
 - 2021 - Informacijska tabla o invazivnih tujerodnih vrstah ob vodotokih
 - 2020 - Informacijska tabla o prilagojeni košnji travišča za kmete
- Pilotno območje Kamniško-Savinjske Alpe in Grintovci:
 - 2022 - Informacijska tabla o močvirskem mečku
 - 2022 - Informacijska tabla o divjem petelinu v slovenskem in angleškem jeziku
- Pilotno območje Istra:
 - 2022: dodaten promocijski material za KGZ Nova Gorica

Razstava Natura 2000 in Divja Slovenija – narava povezuje (mesec Nature 2000 v knjižnicah)

- 2022 - Pilotno območje Istra: mestna knjižnica Piran
- 2022 - Pilotno območje Kamniško-Savinjske Alpe in Grintovci: Knjižnica Kamnik
- 2022 - Pilotno območje Istra: Srednja šola Izola
- 2022 - celotna Slovenija: Gimnazija Bežigrad, Mestna knjižnica Ljubljana
- 2021 - Pilotno območje Štajerske: knjižnici v Slovenski Bistirici in na Ptujju
- 2021 - Pilotno območje Istra: knjižnica v Kopru
- 2021 - Pilotno območje Kamniško-Savinjske Alpe in Grintovci: otvoritvena razstava v Arboretumu Volčji Potok

Vključeni so bili vsi partnerji.

Gorski pašniki pod Kamniškim vrhom

Kamniško-Savinjske Alpe so del evropskega naravovarstvenega omrežja Natura 2000.

Območje ima zelo bogato floro in favno, med katerimi so pionirske gozdovi črnega bora ter pomembni deleži slovenskih populacij malega skovnika, divjega petelina, ruševca in belke. V gozdovih so rastišča lepega čevčelja, na travniških pa rastišča močvirskega mečka. V višjih legah raste Bertolonjeva orlica in Zoisova zvončica.

Planinci lahko prispevamo k ohranjanju gorskih pašnikov

Delovanje erozije je najbolj vidno na grušenatih stezah na gorskih pašnikih. Narava in kmetje tako izgubljajo površine. Kako lahko planinci pri tem pomagamo?

Pri hoji po planinskih pašnikih vas prosimo, da:

- izbirate označene planinske poti
- hodite ob robu pašnikov in izbirate steze, ki najmanj posegajo v pašnik
- pse vodite na povodcih in se izogibate stiku z živalmi na paših
- skrbno uporabljate pašno in drugo infrastrukturo na poti

Hvala, ker pomagате ohranjati gorske pašnike in pestro naravo Kamniško-Savinjskih Alp!

